

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»
Кафедра «Мистецтво співу»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

_____ Сергєєнко О. М.

31 серпня 2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОХОРОНА ТА ГІГІЄНА ГОЛОСУ**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«СПІВ»
Статус дисципліни	Обов'язкова

Робоча програма навчальної дисципліни «**Охорона та гігієна голосу**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **02 «Культура і мистецтво»**, спеціальності **025 «Музичне мистецтво»**, освітньо-професійної програми «**Спів**».

Розробник: Бойко І. М. - голова ПЦК «Мистецтво співу», викладач кафедри «Мистецтво співу».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Мистецтво співу»

Протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри Кочерга А. І.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 3	Рік підготовки: 1-й	
Загальна кількість годин – 90	90	90
Кількість модулів – 1 Змістових модулів – 2	Семестр:	
<p>Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 1-й семестр – $2 \times 16 = 32$ години. Самостійної роботи студента – 58 годин.</p> <p>Для заочної форми навчання аудиторних: 1-й семестр – 10 годин. Самостійної роботи студента – 80 годин.</p>	I - й	I - й
	Лекції	
	24	7
	Практичні	
	6	2
	Семінарські	
Вид підсумкового контролю: 1- й семестр – екзамен.	2	1
Форма підсумкового контролю: комбінована – усна та практична.	Самостійна робота:	
	58	80

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Охорона та гігієна голосу» є набуття студентами знань, необхідних для збереження здорового стану голосового апарату під час виконання професійних завдань, в якості співаків та викладачів співу.

Предмет навчальної дисципліни – голос людини як музичний інструмент, профілактика професійних захворювань голосового апарату.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Спів», вивчення дисципліни «Охорона та гігієна голосу» сприяє **формуванню** у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

Загальні компетентності:

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочину та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньо-професійної програми «Спів», вивчення навчальної дисципліни «Охорона та гігієна голосу» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання (ПРН)	Шифр ПРН
Вміти здійснювати педагогічну діяльність	ПРН 13

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Охорона та гігієна голосу»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Вміти здійснювати педагогічну діяльність	ПРН 13

Після опанування навчальної дисципліни «Охорона та гігієна голосу» студенти повинні:

знати:

- будову голосового апарату людини;
- основні фізичні характеристики співочого звуку;
- методи дослідження голосу та процесу співу;
- функції органів голосового апарату в процесі співу;
- основні професійні хвороби голосового апарату та причини їх виникнення;
- правила охорони та гігієни голосу;
- особливості розвитку дитячого голосу в різні вікові періоди;
- охорону та гігієну дитячого голосу;

- фонопедичні вправи та їх застосування у навчальному процесі.

Вміти:

- визначати порушення в роботі голосового апарату;
- доцільно використовувати набуті знання з профілактики захворювань голосового апарату;
- здійснювати індивідуальний підхід до учнів;
- застосовувати фонопедичні вправи як сучасний педагогічний метод відновлення функцій голосового апарату.

Мати навички soft skills:

- навички самоорганізації;
- презентаційні навички;
- здатність оволодівати сучасною інформацією;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

4. 1. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів

навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Охорона та гігієна голосу» є:

- усні опитування;
- виконання практичних завдань;
- екзамен.

4. 2. Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- підсумковий модульний семестровий (екзамен);

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100 – бальною шкалою та шкалою ECTS – A (90 - 100), B (82 - 89), C (75 - 81), D (64 - 74), E (60 - 63), Fx (35 - 59), F (1 - 34), яка переводиться в національну (чотирибальна: 5 – «відмінно», 4 - «добре», 3 -«задовільно», 2 – «не задовільно»).

Поточний контроль передбачає оцінювання рівня засвоєння матеріалу кожної теми (у тому числі своєчасність та повноту виконання завдань самостійної роботи); активність та ініціативу студента при обговоренні питань теми, участь в опитуванні.

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Усні відповіді. Виконання практичних завдань.	Критерії оцінювання
5	<p><i>Аудиторні заняття.</i> В повному обсязі виконані теоретичні і практичні завдання аудиторної роботи за темою. Студент демонструє глибокі знання навчального матеріалу, відповідає без помилок, бере активну участь в обговоренні, в тому числі на семінарському занятті, аргументує свою відповідь. Конспект лекцій у повному обсязі.</p> <p><i>Самостійна робота студента.</i> В повному обсязі виконані теоретичні і практичні завдання самостійної роботи за темою. Студент демонструє глибокі знання навчального матеріалу. Опрацьовує обов'язкові та додаткові джерела інформації. Робочий зошит ведеться за формою.</p>
4	<p><i>Аудиторні заняття.</i> В повному обсязі виконані теоретичні і практичні завдання аудиторної роботи за темою. Студент демонструє достатньо повні знання навчального матеріалу, бере активну участь в обговоренні, в тому числі на семінарському занятті, іноді допускає окремі непринципові неточності та незначні помилки. Для з'ясування рівня засвоєння матеріалу тем студенту треба задати додаткові запитання. Конспект лекцій у повному обсязі.</p> <p><i>Самостійна робота студента.</i> В повному обсязі виконані теоретичні і практичні завдання самостійної роботи за темою.</p>

	Студент демонструє достатньо повні знання навчального матеріалу. Опрацьовує обов'язкові джерела інформації. Є невеликі зауваження до ведення робочого зошиту.
3 Мінімальний пороговий рівень оцінки за темою	Аудиторні заняття. Теоретичні і практичні завдання аудиторної роботи за темою виконані не повністю. Студент демонструє неповні знання навчального матеріалу. Для отримання відповіді треба задавати кілька додаткових питань. У відповіді допускає суттєві неточності і помилки. Конспект ведеться систематично, але не в повному обсязі.
	Самостійна робота студента. Теоретичні і практичні завдання самостійної роботи за темою виконані не повністю. Студент демонструє неповні знання навчального матеріалу. Не опрацьовані на необхідному рівні обов'язкові джерела інформації. Є питання до ведення робочого зошиту.
2	Аудиторні заняття. Теоретичні і практичні завдання аудиторної роботи виконані фрагментарно. Студент поверхово володіє змістом навчального матеріалу. На заняттях не бере участі в обговоренні за власною ініціативою. У відповідях губиться і допускає значну кількість принципових помилок, для аргументації не вистачає знань. Конспектування фрагментарне.
	Самостійна робота студента. Теоретичні і практичні завдання самостійної роботи виконані фрагментарно і на низькому рівні. Студент поверхово володіє змістом навчального матеріалу. Обов'язкові джерела інформації не опрацьовані. Робочий зошит відсутній, або відсутні записи в ньому.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Весь обсяг роботи студента за семестр підсумовується за допомогою накопичувальної системи балів. Підсумковий бал з навчальної дисципліни є

сумою балів, одержаних за знання матеріалу тем - за поточний, семестровий контроль, також з подальшим переведенням в національну шкалу.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за різні види завдань вказана в таблиці (100 балів).

Денна, заочна форма навчання

Модуль 1										
	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2						
	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Разом за темами	Екзамен	Всього
Аудиторні заняття	5	5	5	5	5	5	5	35	30	
Самостійна робота студента	5	5	5	5	5	5	5	35		
Сума балів								70		100

T1, T2....T 7 – теми занять

Семестровий контроль знань студентів

Семестровий контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за семестр. Семестровий контроль знань студентів (екзамен), проводиться у формі усної відповіді на два теоретичні питання та виконання одного практичного завдання (по білетам).

Критерії семестрового оцінювання знань студентів (екзамен)

Усна відповідь та виконання практичного завдання	Критерії оцінювання
---	----------------------------

27-30	Володіє навчальним матеріалом в повному обсязі. Надає вичерпну відповідь на кожне запитання, Демонструє глибокі знання. Без помилок і в повному обсязі виконує практичне завдання.
23- 26	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом. Надає правильну відповідь та розкриває зміст теоретичних питань, але допускає окремі неточності. Практичне завдання виконує з несуттєвими помилками.
18 – 22 18 балів мінімальний поріг оцінювання	В цілому володіє навчальним матеріалом. У відповідях робить суттєві неточності та помилки. Також допускає помилки при виконанні практичного завдання.
12-17	Не володіє повним обсягом початкового матеріалу. Відповіді поверхові та фрагментарні, зі значними неточностями та помилками. Допускає значну кількість помилок при виконанні практичного завдання.
1 – 11	Поверхово і фрагментарно засвоєний обсяг навчального матеріалу. Відповіді поверхові та фрагментарні, зі значною кількістю помилок. Виконання практичного завдання повністю невірне.
0	Не володіє навчальним матеріалом. Не відповідає на жодне запитання. Не розуміє суті практичного завдання і не виконує його.

Підсумковий бал з навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності за модуль	Оцінка за національною шкалою	Шкала ECTS
90-100	5 Відмінно	A
82-89	4 Добре	B
74-81		C
64-73	3 Задовільно	D
60-63		E
35-59	2 Незадовільно	FX Для одержання кредиту потрібне доопрацювання.
0-34		F Необхідне повторне вивчення дисципліни

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5. 1. Зміст навчальної дисципліни «Охорона та гігієна голосу».

Денна та заочна форми навчання

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Голос людини як музичний інструмент.

Тема 1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Охорона та гігієна голосу». Дисципліна «Охорона та гігієна голосу», її значення в підготовці співака і викладача співу в мистецькій школі. Мета і завдання, міждисциплінарний зв'язок з дисциплінами циклу професійної підготовки: «Спеціальний клас. Сольний спів», «Клас вокального ансамблю (академічний; народний)», «Методика викладання фахових дисциплін (спів)», «Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару», «Концертно-виконавська практика», «Педагогічна практика».

Голос людини як музичний інструмент. Акустичні властивості голосу (сила, висота, тембр, летючість, рухливість, благозвучність, благозвучність мови). Голосомовні професії, їх значення в соціумі (співаки, диктори, лектори, артисти, викладачі, політики, перекладачі, ведучі концертів, працівники call-центров, юристи (адвокати, суд'ї) та ін.). 16 - квітня всесвітній День голосу. Охорона професійної праці співаків Державою (наказ МОЗ України «Про затвердження Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій» від 21.05.2007 р. № 246).

Охорона та гігієна голосу. Фоніатрія. Фонопедія.

Рекомендована література та інформаційні джерела з проблематики дисципліни.

Тема 2. Будова голосового апарату людини. Голосовий апарат людини. Функції органів голосового апарату в процесі співу. Будова гортані. Вища нервова діяльність в процесі співу. Міоеластична, нейрохронаксічна теорії звукоутворення та резонансна теорія співу.

Тема 3. Наукові дослідження органів голосового апарату. Технічні засоби та методи дослідження. Дослідження голосу. Ларингоскоп. Дослідження процесу співу, порушень в роботі голосового апарату, проблем

втомлення і професійних хвороб голосу, особливостей розвитку дитячих голосів. Центри по вивченню голосу.

Застосування технічних засобів у вивченні голосу – звукозапису, спектроаналізатору голосу, вимірювача сили звуку, фоновібропнеймографу, електроакустичного спектрометра, спектрального інтегратора, сучасних комп'ютерних методів дослідження. Радіотелеметричні дослідження співаків на сцені (пульс, артеріальний тиск). Вимірювання дихальних екскурсій, інтенсивності вібрації резонаторів. Значення наукових досліджень для збереження голосу.

Змістовий модуль 2. Профілактика професійних порушень в роботі голосового апарату людини.

Тема 4. Порушення в роботі голосового апарату та причини їх виникнення. Хвороби та порушення в роботі голосового апарату, які не пов'язані з професійною діяльністю. Хронічні захворювання, які впливають на звучання голосу (захворювання легень, серцево-судинної, нервової та ендокринної систем). Нервово-емоційне напруження, підвищена інтенсивність навколишнього фонового шуму, погана акустика приміщень, перепади температури навколишнього середовища, підвищена сухість і запиленість повітря і т. п. як фактори негативного впливу на голос.

Професійні захворювання голосового апарату (афонія, фонастенія, хронічний ларингіт, незмикання голосових зв'язок, вузлики голосових зв'язок, крововилив в голосову зв'язку) та причини їх виникнення. Проявлення захворювань голосового апарату (сиплість, хрипота, швидка втомлюваність, біль, відчуття дискомфорту при співі).

Тема 5. Профілактика професійних захворювань співака. Охорона голосу. Попередження та запобігання виникненню професійних хвороб голосового апарату. Правила охорони голосу. Фізичне і психічне здоров'я співака. Режим життя співака, харчування. Розподілення голосових навантажень. Відпочинок голосу.

Тема 6. Дитячий голос. Охорона і гігієна дитячого голосу.

Особливості розвитку дитячого голосу в різні вікові періоди – дошкільному, молодшому шкільному, середньому та старшому шкільному віці. Мутація та еволюція. Передмутаційний, мутаційний та постмутаційний періоди розвитку. Охорона та гігієна дитячого голосу.

Тема 7. Фонопедичні вправи як педагогічний метод відновлення функцій голосового апарату. Методика корекційної роботи при функціональних порушеннях голосу.

Фонопедія у вокальній педагогіці. Недоліки звучання та їх виправлення. Фонопедичні вправи для лікування розладів голосу. Особистісно - орієнтований підхід в підборі вправ та послідовності їх використання. Методика фонопедичних занять.

5. 2. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма навчання				
	Всього годин	Аудиторні заняття			Самостійна робота студентів
Лекції		Семінарські	Практичні		
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Голос людини як музичний інструмент.					
Тема 1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Охорона та гігієна голосу».	4	2	-	-	2
Тема 2. Будова голосового апарату людини.	10	4	-	-	6
Тема 3. Наукові дослідження органів голосового апарату. Технічні засоби та методи дослідження.	10	2	-	-	8
Разом за змістовим модулем 1	24	8	-	-	16
		8			

Змістовий модуль 2. Профілактика професійних порушень в роботі голосового апарату людини.					
Тема 4. Порушення в роботі голосового апарату та причини їх виникнення.	18	6	-	-	12
Тема 5. Профілактика професійних захворювань співака. Охорона голосу.	16	6	-	-	10
Тема 6. Дитячий голос. Охорона і гігієна дитячого голосу.	18	4	2	-	12
Тема 7. Фонопедичні вправи як педагогічний метод відновлення функцій голосового апарату. Методика корекційної роботи при функціональних порушеннях голосу.	12	-	-	6	8
Разом за змістовим модулем 2:	66	16	2	6	42
		24			
Усього годин:	90	32			58

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Заочна форма навчання				
	Всього годин	Аудиторні заняття			Самостійна робота студентів
Лекції		Семинарські	Практичні		
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Голос людини як музичний інструмент.					
Тема 1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Охорона та гігієна голосу».	4	1	-	-	3
Тема 2. Будова голосового апарату людини.	10	1	-	-	9
Тема 3. Наукові дослідження органів голосового апарату. Технічні засоби та методи дослідження.	12	1	-	-	11
Разом за змістовим модулем 1	26	3			23
Змістовий модуль 2. Профілактика професійних порушень в роботі голосового					

апарату людини.					
Тема 4. Порушення в роботі голосового апарату та причини їх виникнення.	18	2	-	-	16
Тема 5. Профілактика професійних захворювань співака. Охорона голосу.	16	1	-	-	15
Тема 6. Дитячий голос. Охорона і гігієна дитячого голосу.	18	1	1	-	16
Тема 7. Фонопедичні вправи як педагогічний метод відновлення функцій голосового апарату. Методика корекційної роботи при функціональних порушеннях голосу.	12	-	-	2	10
Разом за змістовим модулем 2	64	4	1	2	57
Усього годин:	90	10			80

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

6. 1. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Тема 7. Фонопедичні вправи як педагогічний метод відновлення функцій голосового апарату. Методика корекційної роботи при функціональних порушеннях голосу.	6	2
	Разом:	6	1

6. 2. Теми семінарських занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Тема 6. Дитячий голос. Охорона і гігієна дитячого голосу.	2	1
	Разом:	2	1

7. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

7. 1. Денна форма навчання

Модуль (змістовий модуль)	Назва теми	Денна форма навчання	
		Кількість годин	Завдання
Модуль 1. Змістовий модуль 1	Тема 1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Охорона та гігієна голосу».	2	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інтернет-ресурси: https://www.youtube.com/watch?v=nyGsXWuipFU http://www.audiovoice.kiev.ua/publication_ru.shtml
	Тема 2. Будова голосового апарату людини.	6	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інформаційні ресурси: http://www.audiovoice.kiev.ua/interest_08.shtml https://www.youtube.com/watch?v=P2pLJfWUjc8 https://www.youtube.com/watch?v=BGX2dc75J_s
	Тема 3. Наукові дослідження органів голосового апарату. Технічні засоби та методи дослідження.	8	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інформаційні ресурси: http://www.audiovoice.kiev.ua/equipment.shtml http://www.audiovoice.kiev.ua/video_ru_11.shtml http://www.audiovoice.kiev.ua/video_07.shtml
Змістовий модуль 2.	Тема 4. Порушення в роботі голосового апарату та причини їх виникнення.	12	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інформаційні ресурси: https://www.youtube.com/watch?v=kO8JD9AAcp4 http://www.audiovoice.kiev.ua/video_ru_06.shtml Д. Люш «Розвиток і охорона співацького голосу», стор. 103 - 109; 111 - 117.
	Тема 5. Профілактика професійних захворювань співака. Охорона голосу.	10	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інформаційні ресурси: http://medbib.in.ua/profilaktika-narusheniy-golosa-lits-41197.html Дяченко Л. В. Режим та охорона співацького голосу. Збірник наукових праць. Д. Люш «Розвиток і охорона співацького голосу», стор. 109 -111; 123 -130.
	Тема 6. Дитячий голос. Охорона і гігієна дитячого голосу.	12	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Гавриленко Л. М. До проблеми мутаційного періоду. Підготовка до семінарського заняття.
	Тема 7. Фонопедичні вправи як педагогічний метод	8	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Д. Люш «Розвиток і охорона співацького голосу», стор. 114-115; 117-123. Вивчити фонопедичні вправи та методику їх

	відновлення функцій голосового апарату. Методика корекційної роботи при функціональних порушеннях голосу.		застосування. Підготуватися до практичного заняття. Повторення тем дисципліни. Підготуватись до екзамену.
	Усього:	58	

7. 2. Заочна форма навчання

Модуль (змістовий модуль)	Назва теми	Заочна форма навчання		
		Кількість годин	Завдання	
Модуль 1. Змістовий модуль 1	Тема 1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Охорона та гігієна голосу».	3	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інтернет-ресурси: https://www.youtube.com/watch?v=nyGsXWuipFU http://www.audiovoice.kiev.ua/publication_ru.shtml	
	Тема 2. Будова голосового апарату людини.	9	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інформаційні ресурси: http://www.audiovoice.kiev.ua/interest_08.shtml https://www.youtube.com/watch?v=P2pLJfWUjc8 https://www.youtube.com/watch?v=BGX2dc75J_s	
	Тема 3. Наукові дослідження органів голосового апарату. Технічні засоби та методи дослідження.	11	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інформаційні ресурси: http://www.audiovoice.kiev.ua/equipment.shtml http://www.audiovoice.kiev.ua/video_ru_11.shtml http://www.audiovoice.kiev.ua/video_07.shtml	
	Змістовий модуль 2.	Тема 4. Порушення в роботі голосового апарату та та причини їх виникнення.	16	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інформаційні ресурси: https://www.youtube.com/watch?v=kO8JD9AAcp4 http://www.audiovoice.kiev.ua/video_ru_06.shtml Д. Люш. «Розвиток і охорона співацького голосу», стор. 103 - 109; 111 -117.
		Тема 5. Профілактика професійних захворювань співака. Охорона голосу.	15	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інформаційні ресурси: http://medbib.in.ua/profilaktika-narusheniy-golosalits-41197.html Дяченко Л. В. Режим та охорона співацького голосу. Збірник наукових праць. Д. Люш. «Розвиток і охорона співацького голосу», стор. 109 - 111; 123 - 130.

Тема 6. Дитячий голос. Охорона і гігієна дитячого голосу.	16	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Гавриленко Л. М. До проблеми мутаційного періоду. Підготуватися до семінарського заняття.
Тема 7. Фонопедичні вправи як педагогічний метод відновлення функцій голосового апарату. Методика корекційної роботи при функціональних порушеннях голосу.	10	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Д. Люш. «Розвиток і охорона співацького голосу», стор. 114 - 115; 117 - 123. Вивчити фонопедичні вправи та методику їх застосування. Підготуватись до практичного заняття. Повторення тем дисципліни. Підготуватись до екзамену.
Усього:	80	

7. 3. Методичні рекомендації до організації самостійної роботи

Зміст самостійної роботи студентів з дисципліни «Охорона та гігієна голосу» визначається робочою програмою дисципліни.

Самостійна робота передбачає виконання різних видів завдань: вивчення навчального матеріалу тем; опрацювання конспекту лекцій, основної та додаткової літератури, з фіксуванням у зошиті основних положень; практичне вивчення фонопедичних вправ; аналіз тематичної інформації з мережі Internet, підготовка до опитування. Самостійна робота сприяє закріпленню студентом нових та набутих знань, їх систематизації та узагальненню.

8. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ

- лекція;
- бесіда;
- пояснювально-ілюстративний;
- проблемно-пошуковий;
- наочний;
- аналітичний;
- репродуктивний;
- практичний;

- компетентнісний (підбір практичних завдань, максимально наближених до професійних).

9. ІНСТРУМЕНТИ ТА ОБЛАДНАННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання Internet – ресурсів, фортепіано.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основна література

1. Антонюк В. Г. Постановка голосу : Навч. посіб. Для вищ. навч. закладів / В. Г. Антонюк. – К.: Українська ідея, 2000. – 68 с.

2. Гавриленко Л. М. До проблеми мутаційного періоду / Л. Гавриленко // Педагогічні основи навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах освіти України. – Харків : Стиль-видат, 2004. – С. 238 – 248.

3. Дяченко Л. В. Режим та охорона співацького голосу. Збірник наукових праць. Суми, 2006. - 230 с.

4. Лайко А. А., Косаковський А. Л., Заболотна Д. Д. Дитяча оториноларингологія. К. : Логос, 2013. – 576 с.

5. Люш Д. В. Розвиток і охорона співацького голосу / Д.В. Люш. – К. : Муз. Україна, 1988. – 138 с.

10.2. Допоміжна література

1. Зарицький Л. А., Тринос В. А., Тринос Л. А. Практична фоніатрія. Учбовий посібник. — К. : Вища школа. Головне вид-во, 1984.— 168 с.

2. Заболотний Д. І., Лайко А. А., Косаковський А. Л., Мостова Т. С. Клінічна анатомія, фізіологія та методи обстеження ЛОР – органів. К. : Логос. 2004. – 240 с.

3. Кушка Я. С. Методика навчання співу. Тернопіль: Богдан. 2010. - 288 с.

4. Прядко О. Розвиток співацького голосу: методичні рекомендації для викладачів вокалу та студентів музично-педагогічних факультетів вищих

навчальних закладів / О.М. Прядко. – Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О. А., 2009. – 92 с.

5. Шидловська Т. А. Функціональні порушення голосу. К. : Логос, 2011. – 523 с.

6. Юцевич Ю. Теорія і методика розвитку співацького голосу: Навч.-метод. посібник для викладачів і студентів мистецьких навчальних закладів, учителів шкіл різного типу / Ю. Юцевич // Ін-т змісту і методу навчання. – К., 1998. – 158 с.

10. 3. Інформаційні ресурси в мережі Internet

1. http://www.audiovoice.kiev.ua/interest_08.shtml (анатомія голосу).
2. <https://www.youtube.com/watch?v=P2pLJfWUjc8> (робота голосових зв'язок).
3. <https://www.youtube.com/watch?v=kO8JD9AAcp4> (хвороби голосового апарату).
4. <http://www.audiovoice.kiev.ua/equipment.shtml> (обладнання).
5. http://www.audiovoice.kiev.ua/publication_ru.shtml (публікації з питань отоларінгології).
6. http://www.audiovoice.kiev.ua/video_ru_06.shtml (лор-огляд).
7. http://www.audiovoice.kiev.ua/video_ru_11.shtml (спектральний аналіз голосового сигналу).
8. <http://medbib.in.ua/profilaktika-narusheniy-golosa-lits-41197.html> (профілактика порушень голосу).
9. http://www.audiovoice.kiev.ua/video_07.shtml (акустична імпедансометрія).

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 2021 / 2022 н. р. **зі змінами.**

В результаті перегляду на засіданні кафедри «Мистецтво співу» робочої програми з дисципліни «Охорона та гігієна голосу», була покращена система оцінювання за модулем, внесено зміни до тематичної змістовності модуля і змісту тем.

Приведено у відповідність до нового Навчального плану розподілення аудиторних годин (лекційні, практичні, семінарські) та годин самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Також було оновлено список рекомендованих джерел.

Протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри _____ А. І. Кочерга

(підпис)

Робоча програма перезатверджена на 20 22 / 20 23 н. р. **зі змінами.**

В результаті перегляду на засіданні кафедри «Мистецтво співу» робочої програми з дисципліни «Охорона та гігієна голосу» було внесено зміни до п. 10 робочої програми, а саме - складено список джерел інформації з опорою на україномовні та вітчизняні посібники, підручники і науково-методичні праці. Переглянуто список компетентностей і програмних результатів навчання, відповідно до «Освітньо-професійної програми «Спів» 2022 року.

Протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри _____ А. І. Кочерга

(підпис)